

Ordföranden har ordet

VATTENFALLS RÖST VIKTIG I ARBETET FÖR EN AVREGLERAD ENERGIMARKNAD

Bästa läsare,

Som ordförande i Vattenfalls styrelse får jag ofta frågan: Varför är det bra för Sverige att Vattenfall växer och strävar efter att bli ett ledande europeiskt energiföretag?

Låt mig först säga att frågan i högsta grad är berättigad och att det därför också är viktigt att försöka ge ett uttömmande svar. Den mest uppenbara delen av svaret är naturligtvis att det bästa sättet för ett företag att skapa ekonomiskt värde åt ägarna (i Vattenfalls fall till svenska folket) är att växa med lönsamhet. Få personer torde ifrågasätta att Vattenfall lyckats med detta under senare tid. Men det finns ytterligare värden i att Vattenfall är och förblir ett stort och framgångsrikt internationellt företag. Sverige är ett relativt glesbefolkat land i norra Europa. Men i förhållande till vår storlek och befolkning har vi ett imponerande antal stora och internationella företag. Mycket tack vare de stora svenska företagen, deras export och verksamhet runt om i världen, har Sverige som land blivit känt och vår röst har kunnat göra sig hörd på ett mer framgångsrikt sätt än vad som annars hade varit fallet.

De flesta svenska storföretag är industriföretag och en betydande andel av dem är processindustrier baserade på bearbetning och förädling av inhemska råvaror. Därmed är de också stora energikonsumenter och deras framgång är beroende av säkra elleveranser till konkurrenskraftiga priser. Stabil och pålitlig energiproduktion till rimliga priser säkras bäst genom fri konkurrens och genom att det på den europeiska energimarknaden sker en långtgående integration. Denna linje drivs också av den Europeiska Unionen, EU, och enligt det el- och gasmarknadsdirektiv som antogs 2003 skulle samtliga EU-länder ha avreglerat sina el- och gasmarknader och öppnat för konkurrens senast den 1 juli 2007. Verkligheten ser emellertid delvis annorlunda ut. Fortfarande har en rad europeiska länder långt kvar innan de nått de uppsatta EU-målen, dels på grund av att avregleringsbesluten inte fullföljts, dels beroende på att investeringar inte skett för att koppla ihop de nationella elnäten. I stora delar av Europa föreligger idag således inte förutsättningar för en helt fri konkurrens.

I arbetet för en fri och avreglerad europeisk energimarknad har de ledande energiföretagen en central roll. Som en av Europas största energikoncerner har Vattenfall tagit en tydlig position som pådrivare för en snabb avreglering. Ju större Vattenfalls verksamhet är desto tyngre väger vår röst i de här diskussionerna. Därmed får också Sverige ett större inflytande och kan på ett mer kraftfullt sätt agera för en energipolitisk utveckling som säkerställer leveranssäkerhet och stabila priser, vilket i slutändan gynnar de stora, energintensiva svenska industriföretagen.

Kraftfullt engagemang i klimatfrågan

På ett likartat sätt förhåller det sig i klimatfrågan. Som en ledande aktör i den europeiska energibranschen har Vattenfalls ställningstagande fått stor och positiv uppmärksamhet och Vattenfalls VD Lars G Josefsson har fått tillträde till viktiga beslutsfattare både inom det internationella näringslivet och i den politiska världen. Vattenfalls företagsinitiativ Combat Climate Change (3C), som presenterades i början av 2007, har samlat företagsledare världen över och har därmed utgjort en stark påtryckargrupp i arbetet för att utvidga systemet med utsläppsrättigheter till att bli globalt. Parallellt har Vattenfall i studien "Global Climate Impact Abatement Map" ("Klimatkartan") summerat de åtgärder som krävs internationellt för att begränsa utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser, så att temperaturhöjningen kan begränsas till maximalt två grader.

Genom det kraftfulla engagemanget har Vattenfall varit en av många aktörer som bidragit till att flytta klimatfrågan upp till toppen av den internationella agendan. Vattenfall har därmed i sin roll som ett av de ledande europeiska energiföretagen varit med och stärkt Sveriges röst i denna viktiga framtidsfråga.

För att ytterligare understryka allvaret och Vattenfalls beslutsamhet i klimatfrågan, beslutade ledningen 2007 att Vattenfall ska halvera utsläppen av CO₂ fram till 2030 jämfört med 1990 års nivå (som också är referensnivå i Kyoto-protokollet). En halvering fram till 2030 är ett mycket ambitiöst mål och trots att Vattenfall redan har tagit flera steg i rätt riktning så återstår mycket arbete och en rad kostnadskrävande investeringar innan målsättningen kan förverkligas. Klimatfrågan är en av flera anledningar till att Vattenfall måste upprätthålla en hög lönsamhetsnivå även kommande år, för att mäta med de stora investeringar som ligger framför oss, både inom produktion och nät.

Satsning på förnybar energiproduktion

En sådan investering är utbyggnaden av energiproduktion baserad på förnybara källor. Vid Vattenfalls bolagsstämma 2005 beslutade ägaren, svenska staten, om ett tillägg till Vattenfalls bolagsordning. Tillägget föreskriver: "Bolaget skall inom ramen för kravet på affärsmässighet vara det ledande företaget i omställningen till en ekologiskt och ekonomiskt uthållig svensk energiförsörjning". I en närmare precisering gjorde Vattenfalls styrelse bedömningen att Vattenfall fram till 2016 bör kunna bygga ut förnybar elproduktion motsvarande 10 TWh i Norden. Vi gör bedömningen att vindkraften kan bli ett begränsat men viktigt bidrag till elförsörjningen i Sverige. För att det ska bli verklighet krävs dock att tillståndsgivningen för etable-

ring av vindkraftverk förenklas. Idag fördröjs byggandet av vindkraftverk på en rad platser av mycket långdragna tillståndsprocesser. Upprepade överklaganden leder ibland till flera års förseningar, vilket hittills gjort det svårt för vindkraften att bidra substantiellt till elförsörjningen.

Vattenfalls satsningar på förnybar energiproduktion har varit föremål för Riksrevisionens granskning under året som gått. I den rapport som Riksrevisionen publicerade efter granskningen framgår att Vattenfall har tagit ett tydligt grepp om dessa frågor och styr sin verksamhet i enlighet med tillägget i bolagsordningen från 2005.

I september 2007 beslutade den svenska regeringen att alla statligt ägda företag årligen ska publicera hållbarhetsredovisningar som följer riktlinjerna i Global Reporting Initiative (GRI) senast från och med räkenskapsåret 2008. Jag konstaterar att Vattenfall i det avseendet har varit en föregångare. Sedan 2003 publicerar vi varje år en Hållbarhetsredovisning som rapporterar koncernens påverkan på miljö, samhälle och ekonomi samt bidrag till en hållbar utveckling av samhället, enligt GRI:s riktlinjer.

Tillväxtstrategin ligger fast

Vattenfalls vision att vara ett ledande europeiskt energiföretag ligger fast. De senaste årens utveckling, inte minst med klimatfrågans snabbt växande betydelse, har understrukt betydelsen för Vattenfall att ha en lönsam tillväxt. För att förtydliga vår tillväxtstrategi skrev vi i rapporten för tredje kvartalet i år: "Tillväxten ska ske primärt inom geografiskt närliggande marknader där vi kan skapa värde. Tillväxt kan ske genom förvärv men även organiskt genom att vi investerar i ny kraft- och värmeproduktion." I förvärvsdiskussionerna studerar vi särskilt den brittiska marknaden, men även kraft- och värmeproduktion i övriga Nordeuropa. Vi har också tydliggjort att vi i Storbritannien gärna deltar i diskussionerna kring ny kärnkraft och vill delta både som ägare och operatör och i kompetensutvecklingen inom området.

Förtroende och öppenhet

Styrelsen har under året noga följt den hårda debatt som uppstod i Tyskland efter driftstoppen vid de två kärnkraftverken Brunsbüttel och Krümmel. Vattenfall fick utstå mycket hård kritik både från kunder och massmedia, inte för hanteringen utan för bristerna i informationsgivningen. Självkritiskt måste vi konstatera att vi inte klarade att leva upp till ett av våra kärnvärden – öppenhet. Förtroendekrisen i Tyskland har medfört kännbara förluster för Vattenfall, både i form av förlorat anseende och i minskade intäkter, och vid 2007 års utgång hade Brunsbüttel och Krümmel ännu inte beviljats igångsättningstillstånd. Vattenfall har vidtagit en rad åtgärder för att höja kvaliteten på kommunikationsarbetet och för att återställa förtroendet för koncernen som ansvarsfullt energiföretag. Det inträffade visar dock med all tydlighet att förtroende bland allmänhet och kunder är avgörande för ett energiföretags möjligheter att verka på ett framgångsrikt sätt.

Långsiktig och aktiv ägarförvaltning

Den svenska regeringen utövar en långsiktig och aktiv ägarförvaltning med värdeskapande som övergripande mål. Inom Näringsdepartementet finns enheten för statligt ägande, som ansvarar för styrningen av de statligt ägda företagen. Likt andra företagsägare

har Näringsdepartementets ägarenhet ett antal styrmedel till sitt förfogande och arbetar aktivt med frågor som styrelsesammansättning, revision och genomlysning av företagets verksamhet. För att tydliggöra statens syn i vissa frågor och för att uppnå enhetlighet bland de förvaltade bolagen har regeringen fattat beslut om riktlinjer avseende extern ekonomisk rapportering, anställningsvillkor för ledande befattningshavare och incitamentsprogram för anställda. Dessutom har regeringen identifierat vissa särskilda policyfrågor av stor vikt där företag med statligt ägande ska agera föredömligt. Det gäller bland annat jämställdhet, miljö, mångfald, arbetsmiljö samt företagets roll i samhället. För att främja tydlighet och enhetlighet i ansvars- och informationsfrågor i de statliga företagen har Näringsdepartementet utarbetat ett förslag till stöd för styrelserna vid upprättande och revidering av arbetsordningar och för handläggningen av vissa informationsfrågor. Vattenfall AB lyder under samma lagar som svenska privatägda företag och följer i tillämpliga delar de rekommendationer och normer som gäller för bolag noterade på Stockholmsbörsen. Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) är en del av regeringens ramverk för ägarförvaltningen. Vattenfall tillämpar Koden och ser den som ett av flera viktiga regelverk för extern rapportering och kommunikation.

Utvecklingen under 2007 – såväl den positiva som den negativa – visar än en gång vilken central roll ett ledande energiföretag spelar i det moderna samhället och hur viktigt samhällets och kundernas förtroende är för att energiföretaget på ett ansvarsfullt sätt ska kunna axla det ansvaret. Händelserna under året visar också att uppnådda framgångar inte ger några garantier för framtiden, utan att vi hela tiden måste ägna oss åt ett aktivt förnyelse- och förbättringsarbete. Det ambitiösa arbete som dagligen utförs av Vattenfalls drygt 32 000 medarbetare gör att jag ser 2008 an med stor tillförsikt.

Dag Klackenbergh

Dag Klackenbergh
Styrelsens ordförande

STYRNING AV VERKSAMHETEN OCH BESLUTFATTANDE

Tillämpning av Koden och bolagsstyrningsrapportens innehåll

Vattenfall tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) och ser den som ett av flera viktiga styrande regelverk för extern rapportering och kommunikation. Vattenfall följer även svenska statens ägarpolicy. De avvikelser som Vattenfall gör från Koden beror huvudsakligen på ägarförhållandena: Vattenfall har endast en ägare medan Koden främst riktas mot noterade företag med ett spritt ägande.

Nedan lämnas information om bolagsstyrning enligt Koden beträffande räkenskapsåret 2007. Om uppgifterna redan finns i årsredovisningen lämnas informationen i form av en hänvisning.

Årsstämma

Årsstämma ska enligt bolagsordningen hållas årligen inom sex månader efter räkenskapsårets utgång.

Vattenfalls årsstämma hölls den 26 april 2007 i Stockholm. Vid stämman var samtliga styrelseledamöter närvarande, utom de två avgående ledamöterna Maarit Aarni-Sirviö och Peter Lindell, vilka var förhindrade att delta. Allmänheten bjöds in att närvara och Vattenfall arrangerade en öppen frågestund, i enlighet med statens ägarpolicy. Riksdagsledamöter gavs rätt att ställa frågor i samband med stämman, enligt bestämmelsen i Vattenfalls bolagsordning. Stämman direktsändes över internet och en inspelad version finns tillgänglig ”on demand”. Protokoll och övrigt material från årsstämman finns publicerat på Vattenfalls hemsida.

Styrelsens sammansättning och arbete

Uppgift och arbetsfördelning i styrelsen

Vilka ärenden som ska behandlas av styrelsen följer i huvudsak av aktiebolagslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse VD och vice VD, är att fastställa verksamhetens strategiska inriktning, godkänna större investeringar, förvärv och väsentliga förändringar av koncernens organisation samt fastställa centrala policyer och instruktioner. Därtill ska styrelsen följa den ekonomiska utvecklingen och har det yttersta ansvaret för intern kontroll och riskhantering.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning, baserad på det stöddokument för arbetsordning i statliga bolag som Näringsdepartementets ägarenhet utfärdat. Arbetsordningen reglerar, utöver obligatoriska punkter enligt aktiebolagslagen, bland annat ordförandens uppgifter, informationen till styrelsen, formerna för styrelsemötena, inrättandet av styrelsekommittéer, samt utvärderingen av styrelsens och VDs arbete.

Ordförandens uppgifter följer den svenska aktiebo-

lagslagen och styrelsens arbetsordning. Ordföranden leder styrelsens arbete och ansvarar för att övriga ledamöter får erforderlig information. Ordföranden medverkar vid behov vid viktigare externa kontakter. Vid styrelseordförandens förhinder leds styrelsearbetet av vice ordföranden, som utses av årsstämman.

Styrelsen har inom sig inrättat en revisionskommitté, ett säkerhetsutskott och en ersättningskommitté, vilka närmare beskrivs nedan. Styrelsen kan härutöver, vid behov, inom sig inrätta andra styrelsekommittéer för beredning av ärenden inom mer avgränsade områden. I övrigt ska styrelsen inte inom sig fördela några särskilda ansvarsområden eller arbetsuppgifter.

Styrelseprocess för riskhantering

Operativ riskhantering regleras i koncerninstruktioner med särskilt fokus på risker inom energi- och råvaruhandel samt finans-, försäkrings- och kreditriskområdet. Styrelsen beslutar om övergripande riskmandat för koncernen inom alla dessa områden. De operativa riskerna följs upp och avrapporteras löpande inom respektive Business Group. Styrelsen får vid varje möte information om koncernens finansiella ställning varvid utestående garantier och risker rapporteras. Två gånger om året avrapporteras också resultatet av tidigare beslutade investeringar för uppföljning. Styrelsen har även ett årligt riskhanteringsseminarium med en djupare genomlysning av koncernens finansiella och operationella risker.

Chefen för Ekonomi och Finans (CFO) har det övergripande ansvaret för koncernens finansverksamhet och riskhantering och säkerställer att verksamheten följer koncernens styrande dokument på området. För att bistå CFO i dessa frågor har en riskkommitté tillsatts. Riskkommittén leds av CFO och har som huvudsaklig uppgift att säkerställa kvalitativ riskhantering i koncernen genom att exempelvis godkänna riskhanteringsmetoder, säkerställa enhetliga rutiner för riskhantering och riskrapportering samt föreslå mandat och limiter. Sedan 2003 utför koncernen även en årlig miljöriskutvärdering som koordineras av koncernens miljöchef. Resultatet presenteras för koncernledningen och Vattenfalls riskkommitté. Miljöriskhanteringen koordineras med övrig riskhantering. För närmare beskrivning av Vattenfalls risker och riskhantering, se årsredovisningen sidorna 70–73 och koncernens Not 36.

Styrelsens sammansättning

Enligt Vattenfalls bolagsordning ska styrelsen bestå av lägst fem och högst tio ledamöter, utöver ledamöter och suppleanter som utses enligt annan lag än aktiebolagslagen.

Vattenfalls styrelse består av åtta av årsstämman utsedda ledamöter samt tre ledamöter och tre suppleanter som utsetts av arbetstagarorganisationer. Ingen person från företagsledningen ingår i styrelsen. Av styrelsens ledamöter är tre kvinnor, två är utländska medborgare. Ledamöternas genomsnittsalder är 57 år.

Vid årsstämman 2007 omvaldes Christer Bådholm, Greta Fossum, Dag Klackenbergh, Hans-Olov Olsson, Lone Fønss

Avvikelser från Koden

På följande punkter avviker Vattenfalls styrning beträffande räkenskapsåret 2007 från de krav som finns i Koden:

Kodkrav	Beskrivning	Kommentar
1.1.2 Aktieägares initiativrätt	Information till aktieägare på hemsidan.	Information om årsstämman lämnas på hemsidan. På grund av ägarstrukturen är dock bestämmelsen ej direkt tillämplig.
1.1.3 Anmälan till bolagsstämma	Anmälan via e-post eller hemsida.	På grund av ägarstrukturen är bestämmelsen ej direkt tillämplig.
1.4.1 Ordförande vid ordinarie stämma	Valberedningen ska lämna förslag till ordförande.	Vattenfall saknar, på grund av ägarstrukturen, en valberedning. Val av ordförande sker vid stämman enligt aktiebolagslagens bestämmelser.
2.1 Valberedning	Valberedningens utseende och sammansättning samt offentliggörande och information rörande ledamöternas namn.	Vattenfall saknar, på grund av ägarstrukturen, en valberedning. Nomineringsprocessen följer svenska statens ägarpolicy. Information om processen lämnas nedan och på Vattenfalls hemsida.
2.2 Tillsättning av styrelse	Valberedningens förslag till ledamöter, ordförande och arvode; valberedningens underlag till förslag samt presentation och motivering av förslagen; redogörelse för valberedningens arbete.	Vattenfall saknar, på grund av ägarstrukturen, en valberedning. Nomineringsprocessen följer svenska statens ägarpolicy. Information om processen lämnas nedan och på Vattenfalls hemsida.
4.2.1 Ersättningsutskott	Ledamöterna ska vara oberoende i förhållande till bolaget.	I utskottet ingår en Vattenfallanställd ledamot, som inte är stämموald styrelseledamot. Detta för att arbetstagarorganisationerna ska ges möjlighet att medverka i utskottet.

Schröder och Anders Sundström samt nyvaldes Jonas Iversen och Tuija Soanjärvi till ordinarie ledamöter. Dag Klackenberg utsågs av stämman till styrelsens ordförande och Hans-Olov Olsson till vice ordförande. Arbetstagarorganisationerna har utsett ledamöterna Carl-Gustaf Angelin, Johnny Bernhardsson och Ronny Ekwall samt suppleanterna Lars Carlsson, Stig Lindberg och Per-Ove Lööv. I enlighet med svenska statens ägarpolicy är VD inte ledamot i styrelsen. För ytterligare uppgifter om styrelsens ledamöter hänvisas till årsredovisningen sidorna 56–57.

Styrelsens arvode

Arvodet bestäms av årsstämman. För information om styrelsens arvode 2007 hänvisas till årsredovisningen, koncernens Not 46.

Styrelsens oberoende

Svenska statens ägarpolicy anger att nomineringar till styrelsen offentliggörs enligt Kodens riktlinjer, dock redogörs inte för ledamöternas oberoende i förhållande till staten som större aktieägare. Av ledamöterna är Christer Bådholm, Greta Fossum, Dag Klackenberg, Jonas Iversen, Hans-Olov Olsson, Lone Fønss Schröder, Tuija Soanjärvi och Anders Sundström oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Tillsättning av styrelse

För de av svenska staten helägda företagen tillämpas enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad nomineringsprocess som för dessa bolag ersätter Kodens regler om tillsättning av styrelseledamöter och revisorer. Nomineringsprocessen koordineras av Enheten för statligt ägande inom Näringsdepartementet. En arbetsgrupp analyserar kompetensbehovet utifrån företagets verksamhet

och situation samt respektive styrelses sammansättning. Därefter fastställs eventuella rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds. Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas. När processen avslutats ska gjorda nomineringar offentliggöras enligt Kodens riktlinjer.

Beskrivning av styrelsens arbete

Styrelsemötena följer i huvudsak en i arbetsordningen uppgjord plan. Denna föreskriver att sju ordinarie möten ska hållas varje år. Utöver de ordinarie mötena kallas styrelsen till ytterligare möten om behov uppkommer. Enligt arbetsordningen ska minst ett möte varje år hållas på annan plats än huvudkontoret. Under 2007 hölls ett möte i Forsmark, vilket kombinerades med visning av dess kärnkraftverk. Vidare hölls ett möte i Hamburg, vilket kombinerades med en visning av kärnkraftverket Krümmel.

Arbetsordningen stipulerar att bland annat följande ärenden ska finnas på agendan en gång per år:

- Koncernens strategiska plan.
- Koncernens totala riskexponering.
- Säkerhets- och miljöfrågor inom kärnkraften.
- Personalfrågor inom koncernen, inklusive möjlighet att attrahera och behålla kompetens.
- Forsknings- och utvecklingsaktiviteter inom koncernen. Härutöver rapporteras vid varje möte:
- Under rubriken "Affärsläget" viktigare affärshändelser sedan förra mötet.
- Koncernens finansiella situation.

Under 2007 har även säkerhetsfrågor i kärnkraften avhandlats vid varje styrelsemöte.

Investeringar följs upp och analyseras av styrelsen tre år efter att dessa beslutats av styrelsen.

Styrelsen håller dessutom ett antal styrelseseminarier

varje år. Vid dessa seminarier får styrelsen mer detaljerad information och diskuterar Vattenfalls långsiktiga utveckling, strategi, konkurrenssituation och riskhantering.

Styrelsen har under 2007 sammanträtt tretton gånger, inklusive det konstituerande mötet. Nedan följer en sammanställning av mötena med angivande av några av de viktiga frågor som behandlades.

Frågor behandlade av styrelse utsedd av 2006 års årsstämma

Mötesdatum	Fokus och viktiga frågor som avhandlades
17 januari 2007	<ul style="list-style-type: none"> Koncernens ledningssystem (GMS) Koncernens riskexponering Stormen Per Verksamheten vid Forsmark Koncernens nätverksamhet Koncernens aktiviteter inom klimatområdet
2 februari 2007	<ul style="list-style-type: none"> Verksamheten vid Forsmark
7-8 februari 2007	<ul style="list-style-type: none"> Bokslutskommuniké Verksamheten vid Forsmark Inrättande av säkerhetsutskott
7 mars 2007	<ul style="list-style-type: none"> Årsbokslut, årsredovisning och revisionsberättelse Rapport om bolagsstyrning respektive intern kontroll Utvärdering av styrelse och VD Vattenfalls FoU-verksamhet Vattenfalls klimatvision Vindkraftärende Chefsplanering och utveckling
4 april 2007	<ul style="list-style-type: none"> Elproduktionen i Sverige och Tyskland Rapport från säkerhetsutskottet Vattenfalls klimatvision
25 april 2007	<ul style="list-style-type: none"> Ekonomiska mål för Vattenfall AB Vattenfalls tremånadersrapport

Frågor behandlade av styrelse utsedd av 2007 års årsstämma

Mötesdatum	Fokus och viktiga frågor som avhandlades
Konstituerande styrelsemöte 26 april 2007	<ul style="list-style-type: none"> Styrelsens arbetsordning, instruktioner om arbetsfördelning mellan styrelse och VD samt instruktioner om ekonomisk rapportering till styrelsen Ledamöter och arbetsordning i revisionskommittén Ledamöter i säkerhetsutskottet Ledamöter i ersättningskommittén
21 maj 2007	<ul style="list-style-type: none"> Finansinstruktion och -policy samt instruktion för hantering av energi- och råvarurisker Uppföljning av investeringar gjorda under det första halvåret 2004 Transmissionsnäten i Tyskland Rapport från revisionskommittén Vattenfalls miljöledningssystem Konkurrensfrågor i Tyskland Allmän uppdatering beträffande förvärv Aktuella investeringar och avyttringar Plan för förnybar energi Rapport från säkerhetsutskottet Pågående omorganisation
25 juli 2007	<ul style="list-style-type: none"> Rapport om den tyska kärnkraftverksamheten Förändringar i koncernledningen Vattenfalls halvårsrapport
30 augusti 2007	<ul style="list-style-type: none"> Strategiseminarium Strategisk plan Kommunikationsfrågor Förvärvsärende Kompetensförsörjning inom kärnkraftteknik Vindkraftfrågor Rapport från säkerhetsutskottet Rapport från revisionskommittén
23 oktober 2007	<ul style="list-style-type: none"> Uppföljning av investeringar gjorda under det andra halvåret 2004 Förvärvsärenden Aktuella investeringsärenden Genomgång av mediabilden av Vattenfallkoncernen lokalt och internationellt Utvärdering av styrelsen och VD Rapport från säkerhetsutskottet Vindkraftfrågor Kvantifiering och uppföljning av strategiska mål
30 oktober 2007	<ul style="list-style-type: none"> Vattenfalls niomånadersrapport
11-12 december 2007	<ul style="list-style-type: none"> Förvärvsärenden Successionsplanering för ledningsgruppen Ny koncernstruktur för krishantering 2008 års affärsplaner, finansiell plan och godkännande av investeringsplan Investeringar i den tyska energiproduktionen och nätverksamheten Projekt för avskiljning och lagring av koldioxid Frågor om säkerhet och miljö inom koncernens kärnkraftverksamhet Årlig uppföljning av investeringsprogram inom vatten-, vind- och kärnkraft i Norden Koncernens upplåning samt ställande av säkerhet

Styrelseledamöternas närvaro													
	Styrelse utsedd av 2006 års årsstämma						Styrelse utsedd av 2007 års årsstämma						
	070117	070202	070207-08	070307	070404	070425	070426	070521	070725	070830	071023	071030	071211-12
Maarit Aarni-Sirviö	-	X	X	-	-	X							
Christer Bådholm	X	X	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Greta Fossum	X	X	X	X	X	X	X	X	X	-	X	X	
Jonas Iversen							X	X	-	X	X	X	X
Dag Klackenberg	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Peter Lindell	X	X	X	-	-	-							
Hans-Olov Olsson	-	X	X	X	X	-	X	X	X	X	X	X	-
Lone Fønss Schrøder	X	X	X	X	X	X	X	X	X	-	X	X	
Tuija Soanjärvi							X	X	X	X	X	X	X
Anders Sundström	X	X	X	X	-	X	X	X	X	X	X	X	X
Carl-Gustaf Angelin	X	X	X	X	X	X	X	X	-	X	X	X	X
Johnny Bernhardsson	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ronny Ekwall	X	X	-	-	X	X	X	X	X	X	-	X	
Lars Carlsson*	X	X	X	X	X	-	X	X	-	X	-	-	X
Stig Lindberg*	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Per-Ove Lööv*	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X Närvarande - Ej närvarande *) Suppleanter

Utvärdering av styrelsens och VDs arbete

Styrelsen utvärderar styrelsearbetet och VD genom en särskild process en gång per år. Utvärderingen sker under ledning av ordföranden och avrapporteras till styrelsen. Utvärderingen åren 2006 och 2007 baseras på analys utförd av extern konsult. Den senaste utvärderingen avrapporterades vid styrelsemötet den 23 oktober 2007. Avrapportering av nästa utvärdering planeras ske vid styrelsens möte i oktober 2008.

Kommittéer och utskott

Revisionskommitté

Revisionskommittén är ett utskott inom styrelsen som har inrättats för att öka kännedom om insyn och kontroll av företagets redovisning, ekonomiska rapportering och riskhantering. Revisionskommittén har ett särskilt ansvar för arbetet med Kodens tillämpning och framtagande av föreskrivna rapporter. Revisionskommittén bereder styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering. Vid revisionskommitténs möten rapporterar bolagets revisorer sina iakttagelser i samband med revision. Ingen formell beslutanderätt har delegerats till kommittén, eftersom kommittén utgör ett utskott av styrelsen.

Vid styrelsemötet den 26 april 2007 omvaldes Christer Bådholm och Lone Fønss Schrøder samt nyvaldes Tuija Soanjärvi till ledamöter i revisionskommittén. Bland icke stämvalda ledamöter deltog styrelsuppleanten Per-Ove Lööv i revisionskommittén. Beträffande ersättningar till kommitténs ledamöter, se Årsredovisningen, koncernens Not 46.

Styrelsen har antagit en arbetsordning för kommittén. Kommittén rapporterar sitt arbete till styrelsen genom att

mötesanteckningar delges styrelsen samt när så erfordras via redogörelser vid styrelsesammanträden.

Revisionskommittén har under 2007 haft fyra sammanträden. Vid samtliga möten har revisorerna varit närvarande och redogjort för sina iakttagelser från granskningen. Revisorerna avrapporterade sin bokslutsgranskning till hela styrelsen vid styrelsemöte den 7 februari 2007 samt den 7 mars 2007. Vid avrapporteringen den 7 februari 2007 träffade styrelsen revisorn utan närvaro av VD eller annan person från ledningen.

Nedan redovisas respektive ledamots närvaro vid revisionskommitténs möten:

Närvarande ledamöter vid revisionskommitténs möten under 2007

	070205	070424	070828	071206
Peter Lindell	X	X		
Christer Bådholm	X	X	X	X
Lone Fønss Schrøder	X	X	X	-
Tuija Soanjärvi			X	X
Per-Ove Lööv (facklig representant)	X	X	X	X

Nomineringskommitté

Det finns ingen nomineringskommitté eller valberedning i Vattenfall AB. Under rubriken "Tillsättning av styrelse" på sidan 49 framgår närmare hur nomineringen till styrelsen sker.

Säkerhetsutskott

Styrelsen har den 8 februari 2007 inrättat ett säkerhetsutskott, med uppdrag att noga följa och granska kärnkraftssäkerheten i koncernen. Säkerhetsutskottet fokuserar på att genomföra en analys av ledningssystem, säkerhet, rapportering och ledningsfunktioner i Vattenfalls kärnkraftsanläggningar. Utskottet övervakar säkerhetsarbetet och rapporterar sina iakttagelser till styrelsen. Detta sker dels genom utskottets ordförande och dels genom den externa säkerhetsexpert till vilken styrelsen den 4 april 2007 uppdrog att utföra en analys av kärnkraftsanläggningarna. Kommittén rapporterar även sitt arbete till styrelsen genom att mötesanteckningar delges styrelsen. Såsom utskott av styrelsen har säkerhetsutskottet ingen formell beslutanderätt. Beträffande ersättningar till kommitténs ledamöter, se Årsredovisningen, koncernens Not 46.

Vid inrättandet av säkerhetsutskottet utsågs följande personer till ledamöter: Christer Bådholm, Anders Sundström och Dag Klackenberg. Dessa personer omvaldes vid styrelsemötet den 26 april 2007. Bland icke stämvalda ledamöter deltog Johnny Bernhardsson i säkerhetsutskottet.

Säkerhetsutskottet har under 2007 haft fyra sammanträden. På följande sida redovisas respektive ledamots närvaro vid säkerhetsutskottets möten.

Närvarande ledamöter vid säkerhetsutskottets möten under 2007

	070301-02	070402	070427	071011
Christer Bådholm	–	X	X	X
Dag Klackenberg	X	X	X	X
Anders Sundström	–	X	X	X
Johnny Bernhardsson (facklig representant)	X	–	X	X

Ersättningskommitté

Ersättningskommittén bereder löpande frågor om ersättning till ledande befattningshavare. Kommittén handlägger frågor avseende årlig lönerevision och övriga anställningsvillkor avseende VD.

Därutöver följs marknadsmässigheten beträffande löner och ersättning för samtliga vice VD samt för cheferna för koncernstaberna. Kommittén går igenom aktuella ersättningar, fasta och rörliga löner och i förekommande fall ytterligare ersättningar, inklusive pensionsvillkor av betydelse till samtliga nämnda befattningshavare. Kommittén bereder frågor rörande principer för löner och ersättningar.

Vid styrelsemötet den 26 april 2007 omvaldes Dag Klackenberg och Anders Sundström samt nyvaldes Jonas Iversen till ledamöter i ersättningskommittén. Bland icke stämموvalda styrelseledamöter deltog Carl-Gustaf Angelin i ersättningskommittén. Personaldirektören samt ställföreträdande personaldirektören är föredragande.

Ersättningskommittén har antagit en arbetsordning för sitt arbete. Kommittén rapporterar sitt arbete till styrelsen genom att kommitténs ordförande informerar styrelsen om utskottets ställningstaganden. Styrelsen ska i sin helhet ta ställning till anställning av VD och besluta om anställningsvillkoren. Kommittén rapporterar även sitt arbete till styrelsen genom att mötesanteckningar delges styrelsen.

Ersättningskommittén har under 2007 haft ett sammanträde, den 18 oktober 2007. Vid detta sammanträde var Dag Klackenberg, Anders Sundström och Carl-Gustaf Angelin närvarande.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Styrelsen har godkänt ett program enligt svenska regeringens riktlinjer om ersättningar och incitamentsprogram till ledande befattningshavare. Programmet omfattar samtliga anställda i Sverige och gäller från och med 2005. Vattenfalls internrevisorer går varje år igenom och verifierar att dessa riktlinjer följs. Resultatet av genomgången avrapporteras till styrelsen.

I enlighet med riktlinjerna har VD inte någon rörlig lönedel. Övriga chefer och anställda i Sverige har inte högre rörlig lönedel än vad som motsvarar två månadslöner per år eller 16,7% av den normala fasta lönen. För vissa chefer gäller även att den normala fasta lönen kan minskas med 16,7% beroende på resultat. I övriga länder gäller lokal praxis. Utgångspunkten är som hittills koncernens långsiktiga värdeskapande. Gemensamt för alla är koncernmålet. Vidare mäts

den egna enhetens samt individuella resultat.

Det finns inga aktie- eller aktiekursrelaterade incitamentsprogram till styrelsen eller bolagsledningen. Vattenfalls ägarförhållanden innebär att sådana inte heller kan bli aktuella.

Skattepliktiga ersättningar och förmåner samt pensionskostnader för styrelseordförande, styrelseledamöter, VD och andra ledande befattningshavare beskrivs närmare i Årsredovisningen, koncernens Not 46.

Säkerställande av kvalitet i finansiell rapportering

Styrelsen har i den särskilda rapporten om intern kontroll, se sidan 55, redogjort för strukturen för den interna kontrollen i de finansiella rapporteringsrutinerna.

Arbetet inom revisionskommittén utgör en del av denna styrelsekontroll, där externa och interna revisorer redogör för sina iakttagelser för de styrelseledamöter som är ledamöter i revisionskommittén. Vid samtliga revisionskommittémöten under 2007 har externrevisionen bland annat redogjort för iakttagelser rörande koncernens helårs- och halvårsbokslut. Vid dessa möten representeras internrevisionen vid Vattenfall av dess chef, som även avrapporterar denna enhets iakttagelser till revisionskommittén. För 2008 planeras minst två möten mellan alla styrelsens ledamöter och de externa revisorerna.

I samband med planeringsarbetet för den årliga revisionen sker diskussioner mellan de externa revisorerna och internrevisionen gällande Vattenfalls risksituation.

Revisorer

Av svenska statens ägarpolicy framgår att ansvaret för val av revisorer i statligt ägda bolag alltid ligger hos ägaren och beslutas på årsstämman samt att Riksrevisionen kan förordna en eller flera revisorer att delta i den årliga revisionen.

På bolagsstämman 2004 utsågs revisionsbolaget Ernst & Young AB till revisorer med auktoriserade revisorn Lars Träff som huvudansvarig revisor. Valet skedde för perioden fram till bolagsstämman 2008. Lars Träff har innehaft uppdraget som huvudansvarig revisor sedan ordinarie bolagsstämman år 1997. Vid sidan av Vattenfall AB har Lars Träff revisionsuppdrag i bland annat följande bolag: Lantmännen, Scania, Posten, Ångpanneföreningen (ÅF), Avanza och Öresund. Lars Träff har inga uppdrag i bolag som påverkar hans oberoende som revisor i Vattenfall.

Riksrevisionen har förordnat auktoriserade revisorn Per Redemo fram till bolagsstämman 2008. Han har innehaft uppdraget sedan 2004. Per Redemo är förordnad revisor i följande bolag: Vattenfall AB, Sveriges Television AB och Chalmers Tekniska Högskola AB samt ansvarig revisor i bland annat följande myndigheter/affärsverk: Skatteverket, CSN, och affärsverket Statens Järnvägar. Per Redemo har inga uppdrag i bolag som påverkar hans oberoende som revisor i Vattenfall.

Revisorerna är närvarande och avrapporterar vid styrelsens möte avseende årsredovisningen samt möter Vattenfalls VD och CFO vid ett antal tillfällen under året. Dessutom

har revisorerna fortlöpande kontakt och möten med styrelsens revisionskommitté. I de fall mer omfattande konsultinsatser ska göras av de valda revisorerna, ska uppdraget först behandlas och godkännas av revisionskommittén. Koncernens revisionskostnader beskrivs närmare i årsredovisningen, koncernens Not 49 samt i moderbolagets Not 39.

Konsultationerna från Ernst & Young AB under 2005–2007 har främst gällt skatte- och redovisningsfrågor.

Riksrevisionen

Riksrevisionen har under år 2007 granskat om intern styrning och uppföljning i Vattenfall AB sker utifrån det tillägg som fördes in i bolagsordningen år 2005. Vidare har granskats om redovisningen av resultatet av den nya inriktningen sker på ett sådant sätt att en jämförelse med den ändrade lydelsen av bolagsordningen är möjlig. Tillägget i Vattenfall AB:s bolagsordning innebär att "Bolaget skall inom ramen för kravet på affärsmässighet vara det ledande företaget i omställningen till en ekologiskt och ekonomiskt uthållig svensk energiförsörjning...". Riksrevisionens sammanfattande bedömningar är att tillägget i bolagsordningen har påverkat Vattenfalls interna styrning och den interna åiterrapporteringen. Dessutom anges att koncernen vidtagit betydelsefulla åtgärder för att nå upp till de önskade ambitionsnivåerna för elproduktion av förnybar energi. Dock konstateras att tillägget i bolagsordningen lämnar utrymme för olika tolkningar. Den fullständiga bedömningen finns i Riksrevisionens rapport RiR 2007:29.

Allmänt om koncernens ledningssystem (GMS)

Koncernen styrs med fokus på värdeskapande och långsiktiga övergripande mål och krav för de operativa enheterna Business Groups och Business Units. Business Groups föreslår kortsiktiga mål för varje Business Unit som sedan godkänns av VD och koncernledningen.

För att säkerställa att Vattenfall utvecklas i önskad riktning och lever upp till etiska och legala krav har VD etablerat ett ledningssystem, Group Management System (GMS). Ledningssystemet utgör även en beskrivning av hur koncernen styrs. Integrerat med GMS finns ett miljöledningssystem, Environmental Management System (EMS), som styr hur koncernen hanterar sina miljöfrågor. GMS och EMS finns tillgängligt för alla anställda på koncernens intranät.

Ledningssystemet består av ett antal byggstenar (se bild av ledningssystemet på sidan 54). Styrningen utgår ifrån affärsidé och vision, koncerngemensam uppförandekod och företagsfilosofi, samt koncernens policyer inom viktiga områden. Ledningssystemet är dokumenterat i styrdokument, vilka utgörs av koncernpolicyer, koncerninstruktioner och övriga dokument. Koncernpolicyer anger intentioner för agerande i frågor av vikt för koncernen. Koncerninstruktioner ger en mer detaljerad och operativ kontroll och fastslår bindande bestämmelser.

I instruktionen "Roller och ansvarsfördelning" definieras beslutsföra och grundläggande roller inom koncernen.

En annan central instruktion är "Principer för beslutsfat-

tande och delegering", som även innehåller gällande delegeringar från VD till Business Group-chefer, koncernstabschefer och Group Shared Service-chefer.

Koncernens ledningsprocesser för strategisk planering, affärsplanering och uppföljning är centrala styrverktyg för koncernledningen.

Koncernstaberna ansvarar för att föreslå, utveckla och följa upp koncernpolicyer och koncerninstruktioner. Koncernens kvalitetsfunktion är sammanhållande för ledningssystemet. Både koncernens kvalitetschef och miljöchef måste godkänna alla koncernpolicyer och koncerninstruktioner innan de slutgiltigt fastställs. Alla styrdokument på koncernnivå föredras i koncernledningen för godkännande.

All verksamhet i Vattenfall är skyldig att följa ledningssystemets styrdokument. Därför har varje Business Group ett kompletterande ledningssystem som är anpassat till verksamhetens detaljerade krav. Särskilda rutiner finns för att ledningssystemen ska bli gällande även i dotterbolagen. Beträffande de nordiska dotterbolagen sker detta bland annat genom särskilda ägaruttalanden på årsstämman, av innebörd att ledningssystemen inom ramen för gällande rätt etc även ska omfatta dotterbolaget. Ägaruttalandena utgör en del av Vattenfalls ledningssystem och möjliggör en koncernmässig styrning av verksamheten i enlighet med de intentioner som ytterst fastläggs på Vattenfall AB:s årsstämma. Internrevisionen ansvarar för granskning och utvärdering av efterlevnaden av koncernens ledningssystem.

Organisation och processer

Vattenfalls organisationsmodell baseras på värdekedjan för el – produktion, transmission, distribution och försäljning – och för värme – produktion, distribution och försäljning. VD, som tillika är koncernchef, leder koncernens affärsverksamhet och förvaltning i enlighet med den svenska aktiebolagslagen och styrelsens anvisningar. Rapportering och uppföljning av den operativa verksamheten sker med full transparens i redovisning, kontroll, lönsamhet och värdeskapande.

Vattenfalls verksamhet delas in i tre kategorier ur styrnings-synpunkt:

- Affärsverksamheten som sköts av Business Groups och deras Business Units inom definierade geografiska områden.
- Staber som stödjer sina respektive ledningsgrupper.
- Shared Service-enheter som tillhandahåller tjänster vilka stödjer kundernas (interna affärsenheter och andra) strävan att optimera sin verksamhet. Shared Service-verksamheterna bedrivs enligt självkostnadsprincipen. Shared Service-enheter finns både på koncernnivå (Group Shared Services) och på Business Group-nivå.

Ett antal viktiga styrprocesser har etablerats. Varje process leds av en processägare, vanligtvis en medlem av koncernledningen, som ansvarar för att processen utvecklas.

För närvarande finns följande koncernprocesser:

Process	Processägare
Strategi- och affärsplanering	chefen för Koncernstrategier
Rapportering och uppföljning	chefen för Ekonomi och Finans
Riskhantering	chefen för Ekonomi och Finans
Förvärv	chefen för Förvärv
Investeringar	chefen för Ekonomi och Finans
Kommunikation	chefen för Kommunikation
Chefsutveckling	chefen för Human Resources
Capacity management	chefen för Koncernstrategier

Strategi- och affärsplaneringsprocessen resulterar i årliga strategi- och affärsplaner. I denna process analyseras, utvärderas och bedöms strategiska frågor med beslut i koncernledningen om urval, formuleringar och prioriteringar. Strategiplaneringen innefattar både koncernens långsiktiga verksamhet och dess finansiella resultat. Årligen utarbetas en femårig strategisk plan för beslut av Vattenfalls styrelse.

Med utgångspunkt från direktiven i den strategiska planen tar Business Groups och Business Units fram treåriga affärsplaner som slutgiltigt godkänns av koncernledningen. Investeringsplan för påföljande kalenderår fastställs sedan av styrelsen.

Styrande affärsetik

Vattenfalls kärnvärden är:

Öppenhet, Ansvarstagande och Effektivitet.

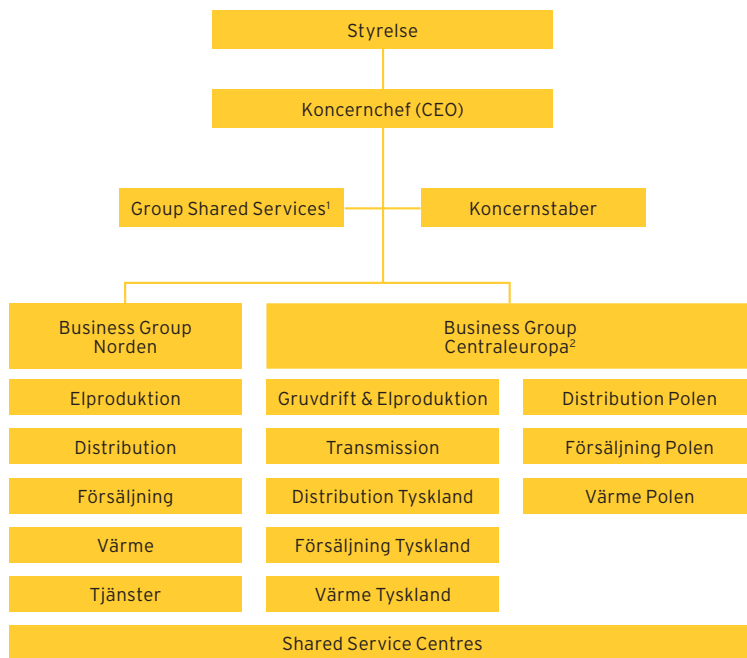
Vattenfalls koncerngemensamma uppförandekod (Code of Conduct) och företagsfilosofi slår fast att alla medarbetare ska följa och arbeta enligt Vattenfalls kärnvärden, policyer och koncerninstruktioner. Bestämmelserna i Code of Conduct konkretiseras i övriga delar av ledningssystemet, bland annat i instruktionerna rörande allmänna juridiska och affärsetiska principer respektive konkurrensfrågor. Ytterligare information om styrande affärsetik lämnas i Vattenfalls hållbarhetsredovisning (Corporate Social Responsibility Report) som kan laddas ner eller beställas från Vattenfalls hemsida (www.vattenfall.com alternativt www.vattenfall.se).

Revision av bolagsstyrningsrapporten

Bolagsstyrningsrapporten och beskrivningen nedan av den interna kontrollen avseende finansiell rapportering har inte granskats av bolagets revisorer.

Vattenfalls ledningssystem och organisation

Ledningssystemets byggstenar

1) Vattenfall Trading Services, Vattenfall Treasury, Vattenfall Insurance, Vattenfall Research and Development och Vattenfall IT Infrastructure Services.

2) Business Group Tyskland och Business Group Polen integrerades den 1 januari 2008 till Business Group Centraleuropa.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Denna rapport har upprättats i enlighet med avsnitt 3.7.2 i Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Här lämnas en beskrivning av de väsentligaste rutinerna vad avser intern kontroll för den finansiella rapporteringen.

Kontrollmiljö

Ramverken som omger styrelsen utgörs, förutom av relevant lagstiftning, också av svenska statens ägarpolicy och Koden.

Vattenfalls koncerngemensamma uppförandekod som godkänts av styrelsen uttrycker förväntan på alla medarbetares åtagande att följa Vattenfalls företagsfilosofi, uppförandekod, kärnvärden, policyer och regler.

Den formella beslutsordningen i koncernen utgår från den ansvarsfördelning mellan styrelse och VD som styrelsen fastställt i sin arbetsordning. För att definiera och säkerställa en gemensam syn på roller och ansvar har koncernledningen fastställt ett ledningssystem med styrdokument som anger bland annat koncerninstruktioner för beslutsfattande, delegering och attesträtt samt styrning av dotterbolag, riskhantering och intern kontroll.

Riskanalys

Reglerna kring och utfallet av koncernens process för riskbedömning och riskhantering behandlas årligen av styrelsen. Styrelsen har utsett en revisionskommitté med uppdrag att bland annat bedöma omfattning och inriktning av koncernens riskhantering. Koncernens riskhantering och rapportering samordnas av en riskkommitté under ledning av chefen för Ekonomi och Finans, Vattenfalls CFO.

Kontrollaktiviteter och uppföljning

Styrelsen erhåller månatligen ekonomiska rapporter och vid varje styrelsesammanträde behandlas moderbolagets och koncernens ekonomiska situation. Koncernledningen har regelbundna uppföljningsmöten avseende det ekonomiska utfallet med chefs- och ekonomifunktionerna i de olika affärsområdena.

Vattenfalls ledningssystem innehåller en beskrivning av de väsentliga processerna för finansiell rapportering. Ledningssystemet utgör plattformen för den interna kontrollen på samtliga enheter inom koncernen. Kontrollaktiviteterna för finansiell rapportering i koncernen följs upp, analyseras, utvecklas och förbättras löpande. Vattenfall har under 2007 genomfört ett koncernprojekt i syfte att ytterligare förstärka den interna kontrollen i finansiell rapportering. Ett nyutvecklat ramverk med fokus på fastställande av nyckelkontroller i finansiell rapportering har slutförts under året. Ansvar för rapportering, uppföljning och kontinuerlig utveckling av ramverket för god intern kontroll i den finansiella rapporteringen har från 1 januari 2008 överförts från projektorganisationen till en nyinrättad Compliance Officer funktion inom Koncernstab Ekonomi och Finans. Därtill har internrevisionen genomfört och avrapporterat granskningar inom utvalda områden.

Information och kommunikation

Information och kommunikation om koncernens policyer, instruktioner, riktlinjer och manualer finns tillgängliga på Vattenfalls intranät. Uppdateringar och förändringar i redovisnings- och rapporteringsprinciper kommuniceras genom meddelanden på intranätet, e-post samt vid de regelbundna möten som koncernens ekonomi- och controllerfunktion har.

STYRELSE

Dag Klackenborg, född 1948, är styrelseordförande och invaldes i styrelsen år 2001. Dag är utbildad civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm och har en jur. kand. från Stockholms universitet. Efter att ha avslutat UD:s aspirantutbildning 1974 innehade han flera olika poster inom UD fram till 1993, då han blev expeditionschef med ställning som ambassadör, en post som han hade fram till år 2001. Dag är sedan 2001 VD för Svensk Handel, styrelseledamot i Regionbank Stockholm (Handelsbanken) och Atrium Ljungberg AB samt styrelseordförande för Ersta Sköndal högskola.

Hans-Olov Olsson, född 1941, är styrelsens vice ordförande och invaldes i styrelsen år 2004. Hans-Olov har studerat vid Göteborgs universitet och avlagt pol. mag. examen med inriktning ekonomi och informationsbehandling. Hans-Olov har genomgått managementprogram vid Harvard Business School. 2006 utnämndes Hans-Olov till ekonomie hedersdoktor vid Handelshögskolan i Göteborg. Han startade sin karriär vid Volvo 1966 som systemingenjör och har därefter haft ett antal chefsbefattningar. Hans-Olov var VD åren 2000–2005 och styrelseordförande år 2006 för Volvo Personvagnar. Under år 2006 var Hans-Olov ansvarig för Fordkoncernens globala varumärkes- och marknadsföringsstrategi och ledamot i Fords koncernledning. Hans-Olov är ordförande i bransch- och arbetsgivarorganisationen Teknikföretagen och vice ordförande i Svenskt Näringsliv. Hans-Olov är också styrelseledamot i AB SKF, Lindab International AB, Höganäs AB, Elanders AB, Anna Lindhs Minnesfond samt IQ initiativet.

Maarit Aarni-Sirviö, född 1953, invaldes som ledamot av styrelsen år 2003 och avgick vid årsstämman 2007.

Carl-Gustaf Angelin, född 1951, är arbetstagarledamot för Akademikerrådet och invaldes i styrelsen år 2003. Carl-Gustaf är civilingenjör från Kungliga Tekniska högskolan i Stockholm. Mellan åren 1977 och 1988 var han verksam inom AB Svenska Fläktfabriken och därefter har han haft flera olika befattningar inom Vattenfallkoncernen. För närvarande arbetar han på Försäljning Norden.

Johnny Bernhardsson, född 1952, är arbetstagarledamot för Unionen och invaldes i styrelsen år 1995. Johnny har en ingenjörutbildning kompletterad med ekonomisk påbyggnad från TBV. Han har varit verksam i olika befattningar inom Vattenfallkoncernen sedan 1970.

Christer Bådholm, född 1943, är ledamot och invaldes i styrelsen år 2002. Christer är civilingenjör från Chalmers tekniska högskola i Göteborg och har också en utbildning inom företags- och koncernledning från IFL samt i International Management från MiL. Han har lång erfarenhet som VD från olika bolag inom transportbranschen, bland annat från ABV södra regionen, NCC Intl. AB, ABB Traction AB, Adtranz GmbH, samt Bombardier Transportation GmbH. Sedan 2002 bedriver han egen konsultverksamhet. Christer är även styrelseledamot i Anläggnings AB ODEN, Icomera AB samt styrelseordförande i Bombardier Transportation Sweden AB och Balfour Beatty Rail AB.

Lars Carlsson, född 1951, är arbetstagarledamot för Unionen och suppleant och invaldes i styrelsen år 1991. Lars har en ingenjörutbildning från Katrineholms tekniska skola. Han har sedan 1972 varit verksam i olika befattningar inom Vattenfallkoncernen.

Ronny Ekwall, född 1953, är arbetstagarledamot för SEKO Facket för Service och Kommunikation och invaldes i styrelsen år 1999. Ronny är elingenjör från Stora Kopparbergs praktiska yrkesskola. Under åren 1969–1977 var han verksam inom Stora Kopparberg som 1:e montör och efter det har han arbetat som montör inom Vattenfallkoncernen.

Greta Fossum, född 1947, är ledamot och invaldes i styrelsen år 2006. Greta är civilingenjör och teknisk licentiat från Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm samt teknologie hedersdoktor vid Umeå Universitet. Mellan åren 1974 och 2000 arbetade hon som avdelningschef och forskningschef på Modo Forskning och Utveckling i Örnsköldsvik och för närvarande är hon direktör på Skogsindustrierna med ansvar för forskningspolitiska frågor. Greta är styrelseledamot i Innovationsbron Umeå, The Marcus Wallenberg Foundation, Allehanda Media AB och Tryckteknisk Forskning AB samt ledamot av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA.

Jonas Iversen, född 1965, är ledamot och valdes in i styrelsen år 2007. Jonas är civilekonom från Stockholms Universitet, han är departementsråd och chef för enheten för statligt ägande på Näringsdepartementet. Tidigare har Jonas arbetat som kansliråd på Finansdepartementet. Jonas är även styrelseledamot i Vin & Sprit AB.

Stig Lindberg, född 1946, är arbetstagarledamot för Ledarna och suppleant. Han invaldes i styrelsen år 1992. Stig är teknisk ingenjör och har varit verksam som arbetsledare inom Kraftbyggarna Entreprenad AB, Ringhals AB samt sedan 1985 inom Vattenfallkoncernen.

Peter Lindell, född 1972, invaldes som ledamot i styrelsen år 2002 och avgick vid årsstämman 2007.

Per-Ove Lööv, född 1961, är arbetstagarledamot för SEKO och suppleant och invaldes i styrelsen år 1999. Per-Ove har en utbildning i företagsekonomi från Luleås Tekniska Högskola samt en ingenjörutbildning från Midskogsskolan i Luleå. Per-Ove har varit verksam i olika befattningar inom Vattenfallkoncernen sedan 1987.

Lone Fønss Schrøder, född 1960, är ledamot och invaldes i styrelsen år 2003. Hon har en magister i juridik från Köpenhamns Universitet samt en magister i bolagsekonomi från Handelshögskolan i Köpenhamn. Under åren 1982–2003 var Lone verksam i ledande befattningar inom A.P. Möller-Maersk A/S och sedan 2003 är hon VD för Wallenius Lines AB. Lone är även styrelseledamot i DSB och Yara ASA, styrelseordförande i Bioneer A/S, WWL A/S samt vice styrelseordförande i Aker ASA.

Tuija Soanjärvi, född 1955, är ledamot och invaldes i styrelsen år 2007. Tuija har en ekon. mag. från Helsingfors Handelshögskola och är CFO för Itella Abp (före detta Posten Finland Abp). Mellan åren 1981 och 1986 var hon verksam inom Kesko Abp. Därefter hade hon olika befattningar inom TietoEnator Abp. Mellan 2003 och 2005 var Tuija CFO på Elisa Abp.

Anders Sundström, född 1952, är ledamot och invaldes i styrelsen år 2004. Anders är samhällsvetare från Umeå Universitet. Han har varit verksam som kommunalråd i Piteå kommun 1980–1994, ordförande för socialdemokraterna i Norrbotten 1989–1999 samt ingått i socialdemokraternas partistyreelse och verkställande utskott under åren 1990–2005. Anders har även innehaft ett antal ministerposter i Sveriges regering såsom arbetsmarknadsminister 1994–1996, näringsminister 1996–1998 och socialminister 1998. Under åren 1999–2002 var han VD för Sparbanken Nord. Anders är för närvarande VD för Folksam Liv och Folksam Sak, styrelseordförande för Luleå Tekniska Universitet samt styrelseledamot i Boliden AB, Falck A/S och ALKA Forsikring A/S.

Styrelsen besökte i november Vattenfalls kärnkraftanläggning Krümmel utanför Hamburg.

Dag Klackenberg

Christer Bådholm, Ronny Ekwall, Johnny Bernhardsson, Carl-Gustaf Angelin

Per-Ove Lööv, Hans-Olov Olsson, Stig Lindberg, Tuija Soanjärvi

Jonas Iversen

Anders Sundström

Lone Fønss
Schröder

Lars Carlsson

Greta Fossum

KONCERNLEDNING

Lars G Josefsson, född 1950, är verkställande direktör och koncernchef sedan år 2000. Lars är civilingenjör från Chalmers Tekniska Högskola i Göteborg och började sin karriär på Ericsson år 1974. Där innehade han flera olika chefsbefattningar fram till 1993 bland annat inom Radar-sektionen och Surface Sensor Division. Mellan åren 1993–1997 var Lars VD för Schrack Telecom AG i Wien och därefter VD för Celcius fram till år 2000. Lars är styrelseledamot i ESKOM Holdings Ltd, vice ordförande i Eurelectric samt ordförande i Tysk-Svenska Handelskammaren. Lars hade vid årsskiftet inga väsentliga aktieinnehav i företag med vilka Vattenfall har affärsförbindelser.

Jan Erik Back, född 1961, tillträdde som förste vice VD och chef för Koncernstab Ekonomi och Finans i januari 2007. Jan Erik är civilekonom från Uppsala Universitet och började sin karriär på Handelsbanken 1987. Mellan 1987 och 1998 innehade Jan Erik olika positioner inom penningmarknad, utlandsrörelsen och den centrala ekonomiavdelningen. Jan Erik började 1998 på Skandia som koncernredovisningschef och utsågs senare också till koncerncontroller. År 2002 tillträdde han som Ekonomi- och Finansdirektör och därefter också som vice VD, en position han innehade till hösten 2006.

Tuomo Hatakka, född 1956, är vice VD i Vattenfall AB sedan 2005 och sedan 1 januari 2008 chef för Business Group Centraleuropa. Tuomo var från 2004 till december 2007 chef för Business Group Polen. Tuomo har en ekonomutbildning från Handelshögskolan i Helsingfors och Instituto de Estudios Superiores de la Empresa i Barcelona i Spanien. Han har bland annat varit verksam som konsult för Bain Company i London, Executive Vice President och partner i Enterprise Investors i Warszawa samt VD i Elektrim Kable SA i Warszawa.

Hans von Uthmann, född 1958, är vice VD i Vattenfall AB och chef för Business Group Norden sedan år 2003. Hans har läst vid Handelshögskolan i Stockholm. Mellan åren 1984–1994 arbetade Hans i olika chefsbefattningar inom Shell-koncernen. Därefter var han chef för affärs- och strategikonsulting inom Shell International i London fram till år 1996 då han tillträdde som VD för AB Svenska Shell. År 2000 blev Hans VD och koncernchef för Duni AB, en post som han innehade fram till år 2003. Hans är styrelseledamot i Svenskt Näringsliv, DF AB och Fryshuset, vice ordförande i Svensk Energi samt ordförande i EFA (EnergiFöretagens Arbetsgivareförening).

Helmar Rendez, född 1962, tillträdde som direktör och chef för Koncernstab Strategier i augusti 2007. Helmar har en filosofie doktorexamen från Berlins tekniska universitet, TU. Han var åren 1989–1993 projektchef vid Zentrum für Logistik und Unternehmensplanung GmbH i Berlin, chef för Kienbaum Management Consultants GmbHs Berlinkontor 1993–1998, chef för koncernutveckling inom VEAG Vereinigte Energiewerke AG, Berlin, 1998–2001. Helmar var ansvarig för integrationsprocessen inom Vattenfall Europe samt chef för Företagsutveckling 2001–2003. Han ingick i företagsledningen för WEMAG AG, Schwerin, 2004–2007 och var VD i Vattenfall Europe Business Services GmbH, Berlin, 2006–2007.

Ann-Charlotte Dahlström, född 1952, är direktör och chef för Koncernstab Human Resources sedan år 2001. Ann-Charlotte har en fil. kand. från Stockholms Universitet och har genomgått flera ledarskapsutbildningar. Innan Ann-Charlotte kom till Vattenfall arbetade hon som personalchef och personaldirektör på bland annat Stockholms läns landsting, Ericsson samt SEB. Ann-Charlotte är styrelseledamot i EFA (EnergiFöretagens Arbetsgivareförening), IHM Business School och Salus Ansvar.

Mats Fagerlund, född 1950, var direktör och chef för Koncernstab Juridik (Juridik och Förvärv) år 2003–2007. Mats är medlem i Vorstand för Vattenfall Europe AG och chef för affärsområdena Distribution Tyskland och Transmission inom Business Group Centraleuropa. Mats lämnade 31 december 2007 sitt uppdrag som chef för Koncernstab Juridik och därmed också sin plats i koncernledningen.

Knut Leman, född 1950, var direktör och chef för Koncernstab Kommunikation från år 2000 fram till 1 februari 2008 då han gick i pension. Knut är diplomerad marknadsekonom från DIHM samt har en journalist- och PR-utbildning från Skurups Folkhögskola. Innan Knut kom till Vattenfall var han verksam som informationsdirektör för Volvo AB mellan åren 1991–1997 och därefter informationsdirektör för Bure Equity AB fram till år 2000. Knut är styrelseledamot i Sveriges Marknadsförbund.

Lennart Billfalk, född 1946, var direktör och chef för Koncernstab Strategier fram till mitten av augusti 2007 då han gick i pension.

Klaus Rauscher, född 1949, var vice VD i Vattenfall AB och chef (Vorstandsvorsitzender) för Vattenfall Europe AG fram till juli 2007 då han avgick.

Hans-Jürgen Cramer, född 1951, tillträdde som vice VD i Vattenfall AB och var från juli och fram till december 2007 chef för Business Group Vattenfall Europe samt talesman för Vattenfall Europe AG:s företagsledning (Vorstand). Han lämnade sin post efter en omorganisation 31 december 2007.

Nya medlemmar i koncernledningen från 1 februari 2008

Carolina Wallenius, född 1968, är direktör och chef för Koncernstab Kommunikation. Carolina är civilekonom från Stockholms Universitet och har tidigare haft olika chefsbefattningar på koncernnivå inom bland annat Stockholms läns landsting och Intentia. Carolina har också varit affärsområdeschef för Tradimus (nu Aditro).

Hélène Biström, född 1962, är vice chef för Business Group Norden sedan 2007. Hélène är civilingenjör utbildad vid Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm. Hélène hade åren 1985–2000 olika anställningar i Vattenfall AB. Åren 2001–2002 var Hélène VD i REGA Energiplanering AB. Hon kom tillbaka till Vattenfall år 2003 och åren 2004–2007 var hon chef för affärsenhet Värme Norden.

Hans-Jürgen Meyer, född 1957, är ekonomi- och finansdirektör i Vattenfall Europe AG sedan 2005. Hans-Jürgen har en doktorsexamen i juridik från Universitetet i Tübingen och en Master of Laws från Harvard University Law School, USA. Åren 1983–1985 samt 1987–1991 var han verksam vid Förvaltningsdomstolen i Berlin först som notarie, sedan som domare. Hans-Jürgen var åren 1991–2000 verksam vid Treuhandanstalt/BVS i Berlin, från 1993 som vice VD. År 2000 kom han till Bewag AG som ekonomichef. Åren 2002–2005 var Hans-Jürgen chef för Controlling och Finans inom Vattenfall Europe AG.

Kapitalmarknadsdag på Nalen.

Ann-Charlotte Dahlström

Hans von Uthmann

Lars G Josefsson

Jan Erik Back

Tuomo Hatakka

Helmar Rendez

Carolina Wallenius

Héléne Biström

Hans-Jürgen Meyer

Hans-Jürgen Cramer
(lämnade koncernledningen
2007-12-31).

Mats Fagerlund
(lämnade koncernledningen
2007-12-31).

Knut Leman
(gick i pension 2008-01-31).

Den 24 september 2007 anordnade Vattenfall sin sjätte kapitalmarknadsdag på Nalen i Stockholm. Syftet med kapitalmarknadsdagen är att ge investerare, banker och analytiker en djupare förståelse för Vattenfalls verksamhet, marknader, strategier och framtidsplaner samt att ge deltagarna möjlighet att ställa frågor direkt till koncernledningen.